संविधान सभाको निर्वाचन २०६४ साल चैत्र भित्र सम्पन्न गर्ने राष्ट्रिय संकल्पलाई केन्द्र विन्दुमा राखेर सात राजनीतिक दलहरु बीच भएको २३ वुंदे सहमति

प्रधानमन्त्री निवास वालुवाटारमा आज मिति २०६४ साल पौष ८ गते आइतवार सात राजनीतिक दलका शिर्ष नेताहरुको बैठक बस्यो । दलहरुकाबीचको लामो छलफलमा विभिन्न विषयहरुमा दलहरुका आ-आफ्ना मत रहेकाभएपनि संविधानसभाको निर्वाचन २०६४ साल चैत्रभित्र सम्पन्न गर्ने राष्ट्रिय संकल्पलाई केन्द्र विन्दुमा राखेर सात दलका शीर्ष नेताहरुबीच सहमति भई निम्नलिखित निर्णय गरेका छौं ।

१. संविधानको धारा १५९ को उपशीर्षक र उपधारा (१), (२), (३), (३क), (३ख) को सट्टा देहाय बमोजिमकोसंशोधन मिलाउने :-

(क) नेपाल एक संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य हुनेछ ।
(ख) गणतन्त्रको कार्यान्वयन संविधान सभाको पहिलो बैठकबाट गरिनेछ ।

तर, राजाले संविधान सभाको निर्वाचन हुन नदिन गम्भिर व्यवधान खडा गरेमा संविधान सभाको निर्वाचन अगावै पनि व्यवस्थापिका-संसदको तत्काल कायम रहेका कम्तिमा दुई तिहाई सदस्यहरुको बहुमतले प्रस्ताव पारित गरी गणतन्त्र कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ ।

(ग) मुलुकको शासन व्यवस्था सम्बन्धि कुनै पनि अधिकार राजामा रहने छैन ।
(घ) मुलुकको शासन व्यवस्था सम्वन्धि सबै काम प्रधानमन्त्रीले गर्नेछ ।
(ङ) गणतन्त्र कार्यान्वयन नहुन्जेल सम्मको लागि राष्ट्र प्रमुखले गर्ने काम प्रधानमन्त्रीले गर्नेछ ।

२. वर्तमान अवस्थामा कायम रहेको पहिलो, हुने निर्वाचित हुने २४० निर्वाचन क्षेत्रलाई कायम राख्ने र समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीको आधारमा निर्वाचित हुने २०४ सदस्य संख्याको ठाउँमा ३३५ सदस्य संख्या कायम गर्ने र सहमतिको आधारमा मन्त्रीपरिषद्ले मनोनयन गर्ने सत्र जनाको सट्टा छब्बीस जना कायम गर्ने गरी संविधानको सम्बन्धित धाराहरुमा संशोधन गरी मिलाउने । मनोनित हुने २६ जनामा निर्वाचनबाट प्रतिनिधित्व हुन नसकेका आदिवासी जनजातिमध्येबाट समेत समावेश गर्ने गरी संशोधन गर्ने ।
३. व्यवस्थापिका संसदको महासचिवको नियुक्ति सम्बन्धि आवश्यक प्रावधान संविधानमा राख्ने ।
४. नेपाली काँग्रेस र नेपाली काँग्रेस (प्रजातान्त्रिक) को एकीकरणभई अब देखि नेपाली काँग्रेस भएको अनुसार संविधानमा आवश्यक संशोधन गरी मिलाउने ।
५. निधन भएका, राजिनामा दिएका, निष्काशित गरिएका व्यवस्थापिका-संसद्का सदस्यहरुको ठाउँमा नियुक्ति सम्बन्धि व्यवस्था बारे संविधानमा संशोधन गरी आवश्यक प्रावधान राख्ने ।
६. देहाय बमोजिमको आयोग एवं समितिहरु सरकारले सहमतिको आधारमा एक महिना भित्र गठन गर्नेछ :-

(क) बेपत्ता पारिएकाहरुबारे छानविन आयोग
(ख) सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग
(ग) राज्यको पुनरसंरचना सम्बन्धी आयोग
(घ) वैज्ञानिक भूमिसुधारसम्बन्धी अध्ययन तथा सुझाव आयोग

This document was created using Smart PDF Creator. To remove this message purchase the product at www.SmartPDFCreator.com

(ङ) विस्तृत शान्ति संझौता तथा त्यसपछि भएका सहमतिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनको अनुगमनका लागि उच्चस्तरीय अनुगमन समिति

(च) विस्तृत शान्ति संझौता अनुरुप उच्चस्तरीय शान्ति आयोग गठन गरिनेछ । यस संग समन्वय गरी शान्ति मन्त्रालयले काम गर्नेछ ।

७. स्थानीय निकायमा सहमतिका आधारमा संयन्त्र निर्माण गर्ने । यस सम्बन्धी निर्णय शीर्ष नेताहरु रहेको समन्वय समितिले गर्ने ।

८. सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा मारिएका परिवालाई विस्तृत शान्ति संझौता बमोजिम माघ महिनाभित्रमा राहत उपलब्ध गराउने । बेपत्ता पारिएकाहरुको हकमा छानविन आयोगको प्रतिवेदनको आधारमा दिइनेछ । छानबिन आयोगले काम शुरु गरेको एक महिनाभित्रमा प्रारम्भिक प्रतिवेदनदिने ।

९. सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा हालसम्म माओवादीद्वारा कब्जा गरिएका नीजि तथा सार्वजनिक घर जग्गा जमिनहरु एक महिनाभित्रमा सम्बन्धित व्यक्तिहरु तथा निकायहरुलाई फिर्ता गरी सक्ने । यो सहमतिलाई जिल्लामा कार्यान्वयनका लागि प्र.जि.अ.को अध्यक्षतामा एउटा संयन्त्र बनाउने । विस्थापितहरुलाई आफ्नो घर जग्गामा स-सम्मान पुनःस्थापना गराउने ।

१०. बुँदा नं. ८ र ९ को बारेमा अनुगमन गर्न राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगलाई अनुरोध गर्ने ।

११. माओवादी सेनाका प्रमाणित लडाकुहरुलाई सहमति अनुसारको दिनुपर्ने बाँकी रकम किस्तावन्दीमा माघ महिनाभित्र चुक्तागर्ने तथा आगामी दिनमा मासिक रुपमा दिंदै जाने । प्रमाणिकरणबाट अयोग्य ठहरिएकाहरुलाई सहमति अनुसारको दिनुपर्ने बाँकी रकम दिएर अविलम्ब घर फर्कन व्यवस्थागर्ने ।

१२. माओवादी सेनाका प्रमाणित लडाकुहरुको समायोजनका लागि अन्तरिम संविधानमा उल्लेख भए बमोजिम मन्त्रीपरिषद्ले बनाएको विशेष समितिद्वारा छलफल गरी कार्य अघिबढाउने ।

१३. अन्तरिम संविधानको धारा १५४ मा व्यवस्था भएको तर गठन नभएको आयोगहरुको गठन एक महिनाभित्र गर्ने ।

१४. सशस्त्र द्वन्द्वको दौरान विभिन्न मुद्दा लगाएर नेपाल भित्र जेलमा रहेका रिहाइ हुन बाँकी माओवादी नेता तथा कार्यकर्तामाथि लगाइएका मुद्दाहरुमध्ये खारेज गर्न बाँकीरहेका मुद्दाहरु खारेज गर्ने । त्यस्तै सशस्त्र द्वन्द्वको क्रममा विदेशी जेलमा रहेका नेपाली माओवादी वन्दीहरुको रिहाइकोलागि कुटनीतिक तहमा पहल गर्ने । नेपाल सरकार समक्षविभिन्न राजनीतिक दलहरुद्वारा विगतमा सिफारिश गरिएका राजनीतिक व्यक्तिहरुमाथि राजनीतिक कारणले चलाइएका मुद्दाहरु फिर्ता गर्ने ।

१५. संविधानसभाको निर्वाचन, संघीय गणतन्त्रात्मकराज्य र बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीसहितको नयाँ संविधानको निर्माण तथा अन्तरिम सरकारको सु-सञ्चालनकालागि सहयोग र समन्वय गर्ने शीर्ष नेताहरु रहेको एक समन्वय समिति हुनेछ । यसको संयोजक पालै-पालो गरी समितिले आफै तोक्नेछ । समितिको कार्यविधिसमितिले आफैंले निर्धारण गर्नेछ ।

१६. देशमा शान्ति सुरक्षाको प्रभावकारी व्यवस्था, जनताका दैनिक आवश्यकताका वस्तुहरुको सुलभ र सुपथ आपूर्ति, सुशासन, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, स्वतन्त्र र निष्पक्ष ढङ्गले संविधानसभाको निर्वाचन सम्पन्न गर्ने कार्यलाई अन्तरिम सरकारले उच्चप्राथमिकता दिनेछ ।

१७. आगामी संविधान सभाको निर्वाचन सम्पन्न नहुन्जेलसम्म निर्वाचनलाई अवरुद्ध गर्ने वा नकारात्मक प्रभाव पार्ने कुनैपनि प्रकारका कामहरु राजनीतिक दलहरु तथा त्यससँग आवद्ध संघ/संस्थाहरुबाट गरिने छैन । कुनै पनि राजनीतिक दलका कार्यकर्ताहरु तथा त्यससँग आवद्ध संघ/संस्थाहरुले बल प्रयोग गर्ने, हतियारको प्रयोग र प्रदर्शन गर्ने, ठाउँठाउँमा क्याम्प वा ढाट राखेर कर उठाउने, पर्यटक, शिक्षक, कर्मचारी, व्यवसायी, व्यापारी तथा अन्य कुनै पनि व्यक्तिहरुसँग धम्की वा दवावमा चन्दा, कर लगायतका रकमहरु संकलनगर्ने, कुटपिट, अपहरण गर्ने, सम्पत्ति कब्जा गर्ने लगायतका कामहरु तत्काल बन्द गर्ने छ ।

This document was created using Smart PDF Creator
To remove this message purchase the product at www.SmartPDFCreator.com

१८. कुनै पनि राजनीतिक दल र दलका कार्यकर्ताहरुलाई शान्तिपूर्ण तवरले आफ्नो संगठनको राजनीतिक गतिविधि गर्न र प्रचारप्रसार गर्न कसैबाट पनि डर धम्की लगायत कुनै किसिमले वाधा व्यवधान गर्ने तथा रोक्ने काम गर्ने छैन ।

१९. बृहत शान्ति संभ्कौतामा उल्लेख भएका सबै विषयहरुलाई सम्बन्धित सबै पक्षहरुबाट पूर्ण रुपमा पालन र कार्यान्वनयन गर्न प्रतिबद्धता व्यक्त गरिन्छ ।

२०. पुनर्निर्माण, पुनर्व्यवस्थापन, पुनर्स्थापना, पुनर्वास र द्वन्द्वपीडितको राहत समेतको आर्थिक दायित्व तत्कालकार्यान्वयनको लागि अन्तर्राष्ट्रि सहयोग जुटाउन नेपाल सरकारले पहल गर्ने ।

२१. संविधान सभाको निर्वाचनमा सबै जनतालाई भाग लिन संयुक्त रुपमा अपिल गर्नका लागि देशका विभिन्न भागमा सात वटै दलहरुले सात ओटा आमसभा आयोजना गर्ने ।

२२. यस सहमति साथ नेकपा (माओवादी) तत्काल सरकारमा सामेल हुने ।

२३. संविधानसभाको निर्वाचन सम्पन्न गराउनु हामी सबैको पहिलो राष्ट्रिय एजेण्डा हो । नेपाल सरकारद्वारा मिति तोक्ने गरी २०६४ साल चैत्र भित्र निर्वाचन सम्पन्न गराउने निर्णय सातदलको बैठकबाट हामिले गरिसकेका छौं । स्वतन्त्र, निष्पक्ष र भयरहित वातावरणमा निर्वाचन सम्पन्न गर्नका लागि सबै राजनीतिक दलहरु, समस्त नागरिक समाज एवं सबै पेशा-व्यवसायीहरु लगायत सम्पूर्ण दाजु-भाइ तथा दिदी-बहिनीलाई हार्दिक अपिल गर्दछौं ।

१. नेपाली काँग्रेसका कार्यवाहक सभापति	श्री सुशील कोईराला
२. नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)का महासचिव	श्री माधवकुमार नेपाल
३. नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी)का अध्यक्ष	श्री प्रचण्ड
४. जनमोर्चा नेपालका अध्यक्ष	श्री अमिक शेरचन
५. नेपाल मजदूर किसान पार्टीका अध्यक्ष	श्री नारायणमान विजुक्छे
६. नेपाल सद्भावना पार्टी (आनन्दीदेवी)का तर्फबाट महासचिव	श्री श्यामसुन्दर गुप्ता
७. संयुक्त बाममोर्चाका अध्यक्ष	श्री सिपी मैनाली

पौष ८, २०६४
काठमाण्डौ ।

This document was created using SmartPDF Creator. To remove this message purchase the product at www.SmartPDFCreator.com